

In

de reeks interviews met decision-makers uit de economische, sociale en politieke wereld, had een afvaardiging van het Instituut, samengesteld uit Johan De Leenheer (Voorzitter), Guy Stevens (Vice-Voorzitter) en Philip Van Eeckhoutte (Secretaris-Generaal) een onderhoud met Kris Peeters, Gedelegeerd Bestuurder van Unizo, de belangrijkste organisatie van zelfstandige ondernemers in Vlaanderen en Brussel. Hij is ook Secretaris-Generaal van het FVIB, de Federatie van Vrije en Intellectuele Beroepen. Het vormde voor het IAB de gelegenheid om de voornaamste uitdagingen aan te kaarten die zelfstandigen en beoefenaars van vrije beroepen te wachten staan.

Hervorming van de ve wat is toegevoegde w

KRIS PEETERS

IAB : Wat is uw kijk op de beroepen van accountant en belastingconsulent?

Kris Peeters : Uit diverse enquêtes blijkt dat veel KMO's beroep doen op een accountant. Dat is een goede zaak omdat we uitgaan van het principe dat een accountant, dankzij zijn opleiding en ervaring, de ideale adviseur is van de KMO. Op dezelfde wijze, denk ik dat het beroep van belastingconsulent er een is met toekomst in België en waarnaar zeer veel vraag bestaat vanuit de KMO's.

IAB : Als alles goed gaat, zal de hervorming van de vennootschapsbelasting tegen eind dit jaar

doorgevoerd worden. Wat vindt u in het algemeen van die hervorming: gaan we in de goede richting of is ze te voorzichtig?

Kris Peeters : Het antwoord is genuanceerd. Vooreerst ligt het voor de hand dat er sinds enkele jaren een Europese dynamiek bestaat om de vennootschapsbelasting in de verschillende Europese landen te verlagen. Het gaat dus om een algemene dynamiek waaraan België niet kan ontsnappen. Ten tweede zijn de budgettaire marges in België helaas niet zeer groot. Toch heeft de Regering beslist om de Europese dynamiek te volgen. Waarom? Omdat de Regering is uitgegaan van de vaststelling dat we niet voldoende buitenlandse investeerders aantrekken. De vraag is uiteraard hoe we dat probleem kunnen oplossen. De Regering heeft die kwestie, wellicht te snel, willen aanpakken door de vennootschapsbelasting te hervormen, maar die vormt maar een deel van het probleem. De belastingverlaging is natuurlijk een goede zaak, maar ze is gedeeltelijk “window dressing” als je ziet hoe het tarief berekend is. Iedereen weet dat in België de effectieve belasting op grote (niet-financiële) ondernemingen 18% bedraagt, en 38 % voor KMO's. Als tegelijkertijd de belastbare basis vergroot, is het in feite een soort van nuloperatie!

problemen. Bovendien heeft men ook de verlaagde tarieven voor de KMO's verminderd. Bravo, dus. Maar waar ik bang voor ben, zijn de beruchte budgettaire compensaties. Men zou het stelsel van de degressieve afschrijvingen kennelijk willen afschaffen. Maar in een recessie is niks zo slecht. De wegwerking van de degressieve afschrijving zou de KMO's zwaar treffen.

De aftrekbaarheid van de autokosten beperken tot 50%, terwijl die momenteel aftrekbaar zijn tot 75%, stelt bovendien een groot probleem. De aftrekbaarheid zou immers maximum 75% blijven voor de personenbelasting, waardoor er een probleem van ongelijkheid tussen de personenbelasting en de vennootschapsbelasting wordt gecreëerd. De KMO's zullen ook met dat verstoord evenwicht geconfronteerd worden. Ik zou nog andere maatregelen kunnen opsommen die allicht ook nadelig zullen zijn voor de KMO's. We zijn eigenlijk in een situatie beland waarin de KMO's zich de vraag stellen: als de kans bestaat dat al die projecten worden doorgevoerd, zou het voor de KMO's dan niet beter zijn dat de Regering zijn huiswerk opnieuw maakt en veeleer die hervorming van de vennootschapsbelasting voorbereidt die budgettair niet neutraal zou zijn? De Regering zou een beroep kunnen doen op de hulp van deskundigen, zoals accountants en belastingconsulenten, organisaties die de belangen van de KMO's verdedigen en in de materie over de

Vennootschapsbelasting: waarde voor de KMO?

IAB : U bent tegen die verbreding van de belastbare basis. Maar heeft de Regering wel een andere keuze? In de Regeringsverklaring staat toch duidelijk dat de verlaging van de vennootschapsbelasting budgettair neutraal moet gebeuren.

Kris Peeters : Wij zijn voor lagere tarieven en een vereenvoudiging van de vennootschapsbelasting. Maar terwijl de andere landen rekening hebben gehouden met het effect van die verlaging op economisch vlak, houdt België vast aan het principe de tarieven pas te verlagen als dat budgettair neutraal is.

We vrezen zelfs dat de KMO's de rekening van die verlaging zullen betalen als men niet oplet. Waarom? Omdat men het tarief aantrekkelijker gemaakt heeft om internationale groepen naar België te lokken. A priori stelt dat op zich geen

nodige knowhow beschikken. In het buitenland is dat trouwens op die manier gebeurd. Momenteel moeten de KMO's zich de vraag stellen: heeft die hervorming van de vennootschapsbelastingen een toegevoegde waarde voor de KMO? Als er niet opgelet wordt, vrees ik dat het antwoord op die vraag NEE luidt.

IAB : Het ontwerp van de hervorming van de vennootschapsbelasting bevat geen belasting op meerwaarden: dat is toch goed nieuws?

Kris Peeters : Maar waarom heeft men beslist om de meerwaarden op aandelen niet te belasten? Omdat de Regering zich gerealiseerd heeft dat men dan ook de minderwaarden fiscaal zou moeten kunnen aftrekken en het dus een nuloperatie of zelfs een negatieve operatie zou worden.

“In een periode van recessie zoals we die momenteel kennen, is de kwaliteit van de economische adviezen van de accountants en belastingconsulenten van groot belang om de KMO's te helpen het hoofd te bieden aan de situatie.”

IAB : De verlaging van de vennootschapsbelasting op zich volstaat niet om buitenlandse investeerders aan te trekken. Wat zou er nog moeten gebeuren?

Kris Peeters : Om buitenlandse investeerders over de streep te halen, speelt niet alleen het fiscale aspect, maar ook de rechtszekerheid. De buitenlandse investeerders moeten zekerheid hebben over de manier waarop ze belast zullen worden. Hoe kun je ze dan geruststellen? Uiteraard met een stabiele en transparante wetgeving, maar ook met een goed rulingsysteem. Naar het voorbeeld van wat er in Nederland bestaat. Tegenwoordig betreffen de rulings eerder de grote bedrijven. De mogelijkheid bijvoorbeeld om een ruling te sluiten over een “transfer pricing” interesseert de KMO's niet. Nochtans zouden ook KMO's zekerheid over hun taxatieregeling moeten hebben. De Administratie zou die zekerheid

moeten kunnen geven via een ruling, waarin de accountant of de belastingconsulent een rol zou spelen. Uit onze studies blijkt duidelijk dat 70% van de KMO's een beroep doet op het advies van een accountant en/of een belastingconsulent. Het ligt voor de hand dat een uitgebreide ruling ook voor deze beroepen belangrijk is. Zij zouden daarin een actieve rol kunnen spelen. Ik sluit dit hoofdstuk af met te zeggen dat het rulingsysteem zoals het nu is uitgebouwd, voor de KMO's niet relevant is.

IAB : We blijven bij de vennootschapsbelasting, maar snijden een eerder psychologisch luik aan: Alain Zenner wil de mentaliteit van de belastingadministratie veranderen, gelooft u daarin?

Kris Peeters : Ik denk dat Alain Zenner zeer goed zijn functie vervult van Regeringscommissaris belast met de strijd tegen de grote belastingfraude en de administratieve vereenvoudiging. Hij heeft ook het initiatief genomen voor de versnelling van het project rond de elektronische BTW-aangifte, evenals andere initiatieven waarbij het IAB en Unizo betrokken zijn. Ik denk dat Alain Zenner tot nu toe een zeer goed beleid heeft gevoerd, hij verdient dus onze steun. Wat de mentaliteitsverandering van de belastingadministratie betreft, wil ik herinneren aan enkele regels: het is bewezen dat er ongeveer 5 jaar nodig is om de mentaliteit in een bedrijf te veranderen, voor de overheid spreekt men eerder van 7 jaar. Alain Zenner zal dus nog lang onze steun nodig hebben, maar het is belangrijk dat hij de eerste stappen al gezet heeft om die cultuur te wijzigen. Het vraagt tijd, maar ik hoop dat de dynamiek die hij heeft ingezet, niet zal stoppen en zal blijven worden gesteund.

Buitenlandse investeerders moet je rechtszekerheid bieden. Dat kan met een goed rulingsysteem, waarin de accountant en de belastingconsulent een rol zouden spelen.

IAB : De nieuwe Regering heeft ook een verlaging in de personenbelasting doorgevoerd: bent u daarover tevreden of vindt u dat men te voorzichtig is geweest?

Kris Peeters : De evolutie is goed. Ik denk dat we in de goede richting gaan, te meer omdat het marginaal tarief te hoog was voor natuurlijke personen. Het is een goede zaak, want voordien heeft het taxatieverschil tussen de personenbelasting en de vennootschapsbelasting een explosie van nieuwe vennootschappen gecreëerd. In Nederland is een dergelijk fenomeen niet voorgekomen, want er is minder taxatieverschil tussen natuurlijke personen en vennootschappen geweest.

IAB : Bij de hervorming van de vennootschapsbelasting gaat het verlaagde tarief ook dalen. Dat gaat mensen er wellicht toe aanzetten om over te stappen op een vennootschap. Bestaat er dan geen risico voor een voortgezette vlucht in de vennootschap?

Kris Peeters : Het verlaagde tarief van de vennootschapsbelasting is voor de KMO's gerechtvaardigd, omdat de KMO's door hun beperkte omvang zich niet kunnen wenden tot andere alternatieve financieringswijzen zoals de beurs. Om hun groei te financieren moeten de KMO's zich tevreden stellen met de winsten die ze reserveren. Vanuit dat standpunt spreekt het voor zich dat de KMO's verlaagde tarieven moeten genieten voor de gereserveerde winsten. En dat heeft deze Regering goed begrepen. Voor het overige meen ik dat er niet meer alleen vanwege fiscale redenen overgestapt wordt naar een vennootschap. Ik vind dat zeer positief omdat de oprichting van een vennootschap om zuiver fiscale redenen, niet het goede argument is. Ook op dat vlak hebben de leden van het IAB een belangrijke rol te vervullen om de KMO's en zelfstandigen ervan te overtuigen om alleen over te stappen op een vennootschap als dat verantwoord is. En met andere argumenten dan het fiscale aspect, want wie het alleen om fiscale redenen doet, zal vroeg of laat problemen ondervinden. Ooit moest iedereen zijn patrimonium- of managementvennootschap hebben, maar in de loop der jaren heeft men beseft dat een patrimoniumvennootschap enkele proble-

men stelt, met name wanneer je het huis wilt verkopen. In ieder geval tonen de cijfers aan dat de grote hype van dat soort van vennootschappen voorbij is.

IAB : Het is moeilijk om het sociale luik over te slaan: wat zou er volgens u moeten gebeuren om de situatie van de zelfstandigen en vrije beroepers te verbeteren op het vlak van pensioenen, ziekte, werkloosheid en sociale bijdragen?

Kris Peeters : We hebben bij onze leden een enquête uitgevoerd en het antwoord is tamelijk duidelijk: als er in fasen moet worden gewerkt en er prioriteiten moeten

worden gesteld, dan zijn de belangrijkste thema's in hun ogen arbeidsongeschiktheid en pensioenen. De kinderbijslag en de gezondheidszorg zijn ook belangrijk, maar komen na die twee prioriteiten. Ik denk dat hun visie correct is: wanneer een zelfstandige accountant een auto-ongeval heeft (vooral als hij alleen werkt), vallen zijn inkomsten terug op 0 frank en moet hij zich tevreden stellen met een

uitkering van ongeveer 15.000 BEF/maand. Als hij kinderen ten laste heeft en een kantoor dat hij niet meteen kan sluiten of verkopen, kampt hij met ernstige problemen. Ook al heeft de Regering deze situatie al verbeterd, is dat volgens mij nog altijd niet voldoende. We vragen de Regering dat ze een fasenplan opstelt, waarin ze zich ertoe verbindt die problemen op te lossen.

Vanuit het standpunt van de KMO's zou er misschien beter worden gewerkt aan een hervorming van de vennootschapsbelasting die budgettair niet neutraal is.

Accountants en belastingconsulenten moeten KMO's en zelfstandigen ervan overtuigen pas over te stappen naar een vennootschap als dat écht verantwoord is: het fiscale aspect alleen mag geen doorslaggevend argument zijn.

Een ander zeer belangrijk element waarover we het met de accountants en de belastingconsulenten ook hebben, is de mogelijkheid een aanvullend pensioen op te bouwen. We zouden natuurlijk hetzelfde sociaal statuut als werknemers kunnen hebben, maar dat houdt in dat we 40% van onze inkomsten als bijdrage moeten betalen. Dat willen zelfstandigen niet. Zij zeggen grosso modo: we hebben dat geld voor andere zaken nodig. Dat betekent een twee-sporen-beleid. Er is een wettelijk systeem met een gewaarborgd minimuminkomen nodig en een verbetering van het pensioen en de regeling voor arbeidsongeschiktheid, maar daarnaast moet men een vrijwillig systeem blijven aanmoedigen. Ik denk dat dat van fundamenteel belang is om het sociaal statuut te verbeteren. Ik denk ook dat de solidariteit tussen de zelfstandigen en vrije beroepen moet verbeteren. Bij Unizo zijn we er voorstander van om dat te realiseren, maar niet alleen uiteraard. Als het IAB en de andere groepen het eens zijn om in die richting te gaan zijn we klaar om erover te praten met Ministers Vandenbroucke en Daems.

IAB : De economische beroepen zijn tegenwoordig bijeengebracht in de Hoge Raad voor de Economische Beroepen. Hoewel de verhoudingen tussen de verschillende instituten nu uitstekend zijn en er tal van samenwerkingsverbanden bestaan, is het toch nog altijd zo dat die drie instituten drie verschillende professionele groepen vertegenwoordigen. Vindt u dat politici en de economi-

sche wereld goed het onderscheid tussen die verschillende beroepen maken?

Kris Peeters : Niet altijd, maar de zaken zijn aan het veranderen. De bedrijfsrevisoren hebben een goed gedefinieerde wettelijke opdracht, terwijl de erkende boekhouders en fiscalisten zich meer focussen op het voeren van de boekhouding en het opmaken van de jaarrekeningen. De accountant vervult dan weer meer een rol van economische en financiële adviseur van de bedrijfsleiders als ook een - in bepaalde door de wet omschreven gevallen - controlerende functie. Voor de belastingconsulent is een specifieke taak weggelegd op het vlak van de fiscaliteit. Het is duidelijk dat de KMO's meer behoefte aan adviezen op het economische vlak hebben en zullen hebben. Ik geloof dat de accountant en de belastingconsulent in die materie het best de verwachtingen van de KMO-bedrijfsleiders kunnen inlossen. Ik van mijn kant verwar de verschillende beroepen niet en ben me bewust van ieders specificiteit, evenals van de verschillen in opleiding. Daarom pleit ik ervoor dat de talrijke KMO's die ons land telt, maximaal gebruik zouden maken van de competenties van de IAB-leden. In een periode van recessie waarin de economie zich bevindt, en waar de te nemen beslissingen belangrijk zijn, is de kwaliteit van de economische adviezen van de accountant van groot belang om de KMO's te helpen het hoofd te bieden aan de situatie. Ik twijfel er niet aan dat de accountants en belastingconsulenten die uitdaging aankunnen.